



POLSKIE
ELEKTROWNIE
JĄDROWE

POLSKA
PLATFORMA
JĄDROWA

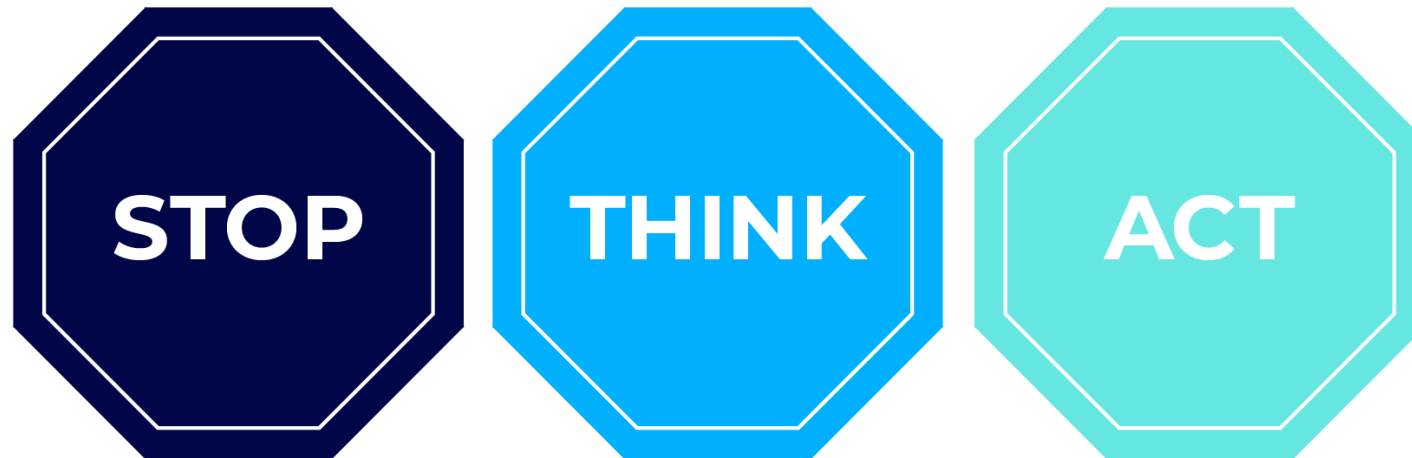
Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego

Zespół Kultury Bezpieczeństwa

Warszawa, listopad 2025

**W momencie niepewności, niejasności
albo rozpoczynając nowe działanie:**

Zatrzymaj się – Pomyśl – Działaj!



Agenda



1. Cel webinaru.
2. Państwowa Agencja Atomistyki.
3. Czym jest kultura organizacji?
4. Czym jest Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego?
5. Kodeks Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego na podstawie modelu KB (IAEA, WANO, INPO).
6. Współpraca PEJ z organizacjami międzynarodowymi w zakresie Kultury Bezpieczeństwa.
7. Samoocena Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego.
8. Safety Message – 5 min refleksji na temat bezpieczeństwa.
9. Zespół Ambasadorów Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego.
10. Dyskusja + Q&A
11. Przydatne linki dla poszerzenia wiedzy nt. Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego.

1. Cel webinarium – Czym jest, skąd się wzięła i dlaczego jest nam potrzebna Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego?

Opracowanie i wdrożenie Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego (KBJ) będzie wymagane od firm, które będą chciały uczestniczyć w Projekcie budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej (EJ1):

- dla zakresów istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego (ITNS – important to nuclear safety),
- prac wykonywanych na budowie.

W pozostałych obszarach posiadanie i stosowanie KBJ może być pożądaną i dodatkowo premiowaną w procesie oceny dostawców.



Niezależnie od powyższego wymagania, w opinii PEJ wdrożenie i stosowanie KBJ wspiera tworzenie bezpiecznego środowiska pracy opartego na zaangażowaniu, zaufaniu i komunikacji.



Poprzez promowanie otwartej komunikacji o zagrożeniach i problemach wzrasta zaangażowanie i odpowiedzialność pracowników i zmniejsza się ich stres związany z pracą w potencjalnie niebezpiecznym środowisku.



KBJ zapewnia najwyższy priorytet kwestiom bezpieczeństwa, co dalej przekłada się na minimalizację ryzyka wypadków i incydentów, a tym samym ochronę zdrowia i życia pracowników oraz środowiska.

2. Państwowa Agencja Atomistyki



Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego - zespół podstawowych wartości, postaw i zachowań, zarówno grupowych, jak i indywidualnych, nadających priorytet zagadnieniom ochrony i bezpieczeństwa przed innymi celami. (Dz. U. 2001 nr 3 poz.18 Ustawa prawo atomowe art. 3 ust. 8c).

- **Prezes Państwowej Agencji Atomistyki (PAA) jest niezależnym organem dozoru jądrowego**, którego rolą jest zapewnienie, by stosowanie promieniowania jonizującego i energii jądrowej nie powodowało zagrożenia dla zdrowia i życia ludności oraz środowiska naturalnego.
- **W trakcie realizacji Programu PEJ, podstawowym zadaniem Prezesa PAA będzie nadzór oraz egzekwowanie przestrzegania wymagań i norm bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej na wszystkich etapach cyklu życiowego obiektów jądrowych, począwszy od etapu oceny środowiskowej i lokalizacji, przez projektowanie, budowę, rozruch, eksploatację, aż do ich likwidacji.**
- PAA dokona oceny przedłożonej dokumentacji i wykona niezbędne analizy bezpieczeństwa.



3. Czym jest kultura organizacji?

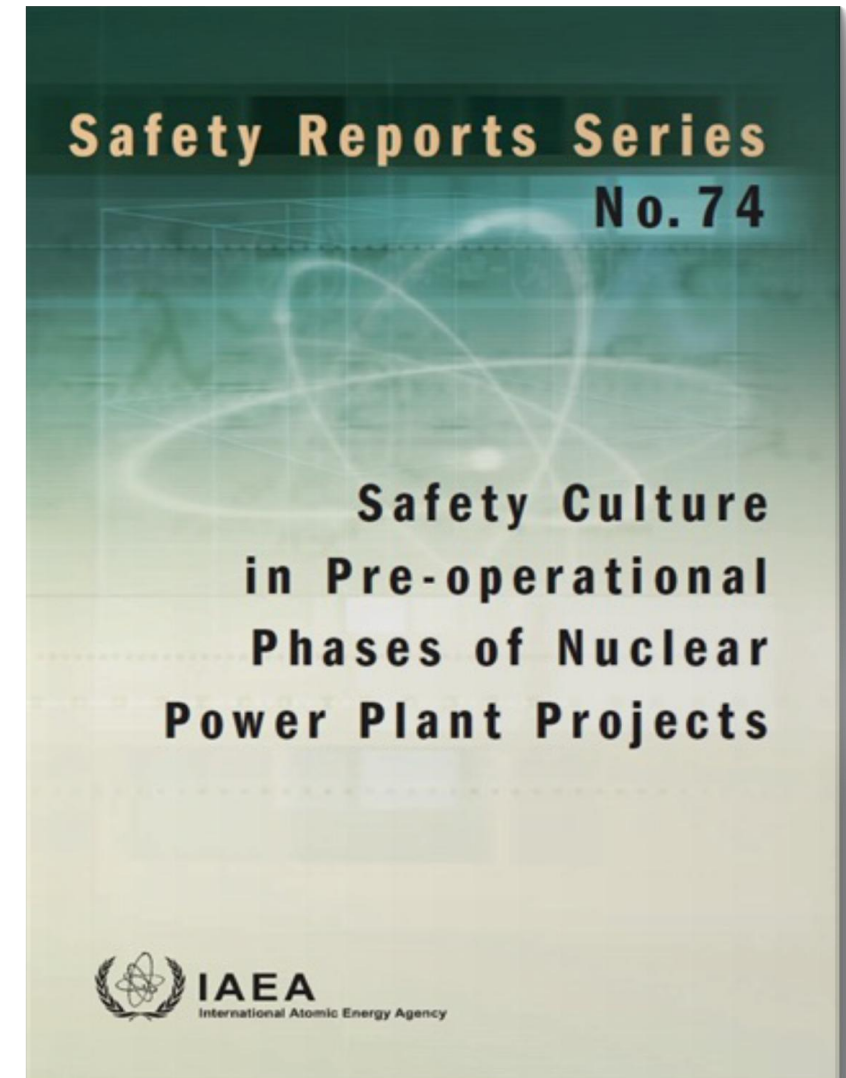
Edgar Schein, psycholog społeczny, zdefiniował kulturę organizacyjną jako wzór podstawowych założeń, wynikających z procesu adaptacji grupy do otoczenia oraz jej integracji wewnętrznej. Wypracowany wzór jest przekazywany nowym członkom organizacji jako zbiór wytycznych do działania w różnych sytuacjach zawodowych.



4. Czym jest Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego?

Termin „**Kultura Bezpieczeństwa**”^{*} po raz pierwszy zastosowała grupa doradców Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) po awarii reaktora jądrowego Czarnobylu w 1986 roku. Stwierdzono, że Kultura Bezpieczeństwa jest równie ważna jak bezpieczeństwo technologiczne, nadano więc większą wagę kształtowaniu wśród pracowników pożądanych zachowań i nawyków, które bezpośrednio wpływają na bezpieczeństwo elektrowni jądrowej, jej pracowników, społeczeństwa i środowisko naturalne. Jedną z przyczyn poważnych wypadków w elektrowniach jądrowych (m.in. Three Mile Island Unit 2, Fukushima, Davis-Besse, Vandelllos II, Paks i Forsmark) były zaniedbania w zakresie Kultury Bezpieczeństwa.

^{*} Zbiór charakterystycznych cech oraz postaw występujących w organizacji i prezentowanych przez jednostki, które zapewnia, że kwestiom ochrony i bezpieczeństwa, jako nadrzędnemu priorytetowi, poświęca się uwagę uzasadnioną ich ważnością. (IAEA Safety Glossary 2016)



4. Czym jest Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego?

- **Czarnobyl, ZSSR – awaria reaktora jądrowego, 26 kwietnia 1986 r.**
- „Wróg nie kryje się w technice. Typ samolotu, typ reaktora jądrowego, typ energetyki nie jest wrogiem. Głównym wrogiem jest sposób, w jaki procesy energetyczne są tworzone i zarządzane; ten sposób jest w pełni zależny od człowieka.
- **Czynnik ludzki jest więc najważniejszy.** Podczas gdy my rozumieliśmy bezpieczeństwo jako ochronę człowieka przed wpływem techniki, dziś sytuacja jest zupełnie inna. Dziś musimy chronić technikę przed człowiekiem”.*

* Walerij A. Legasov (członek komisji rządowej do zbadania przyczyn katastrofy w Czarnobylskiej Elektrowni Jądrowej).



4. Czym jest Kultura Bezpieczeństwa Jądrowego?

- Fukushima Daichii, Japonia – awaria bloków jądrowych, 11 marca 2011 r.
- „Trzeba przyznać - bardzo boleśnie - że była to katastrofa »Made in Japan«. Jej podstawowe przyczyny można znaleźć w zakorzenionych konwencjach **japońskiej kultury**: naszym odruchowym posłuszeństwie, naszej niechęci do kwestionowania autorytetu, naszym oddaniu do trzymania się programu.”*

* Kioshi Kurokawa (Niezależna Komisja Śledcza ds. Wypadku Jądrowego w Fukushima).



Country-Specific Safety Culture Forum Japan



5. Kodeks Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego na podstawie modelu KB (IAEA, WANO, INPO)



6. Współpraca PEJ z organizacjami międzynarodowymi w zakresie Kultury Bezpieczeństwa.



Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (MAEA) współpracuje ze swoimi państwami członkowskimi i wieloma partnerami na całym świecie, aby promować bezpieczne, pewne i pokojowe wykorzystanie technologii jądrowych. Agencja rekomenduje standardy, które powinny obowiązywać w branży jądrowej również w zakresie kultury bezpieczeństwa.

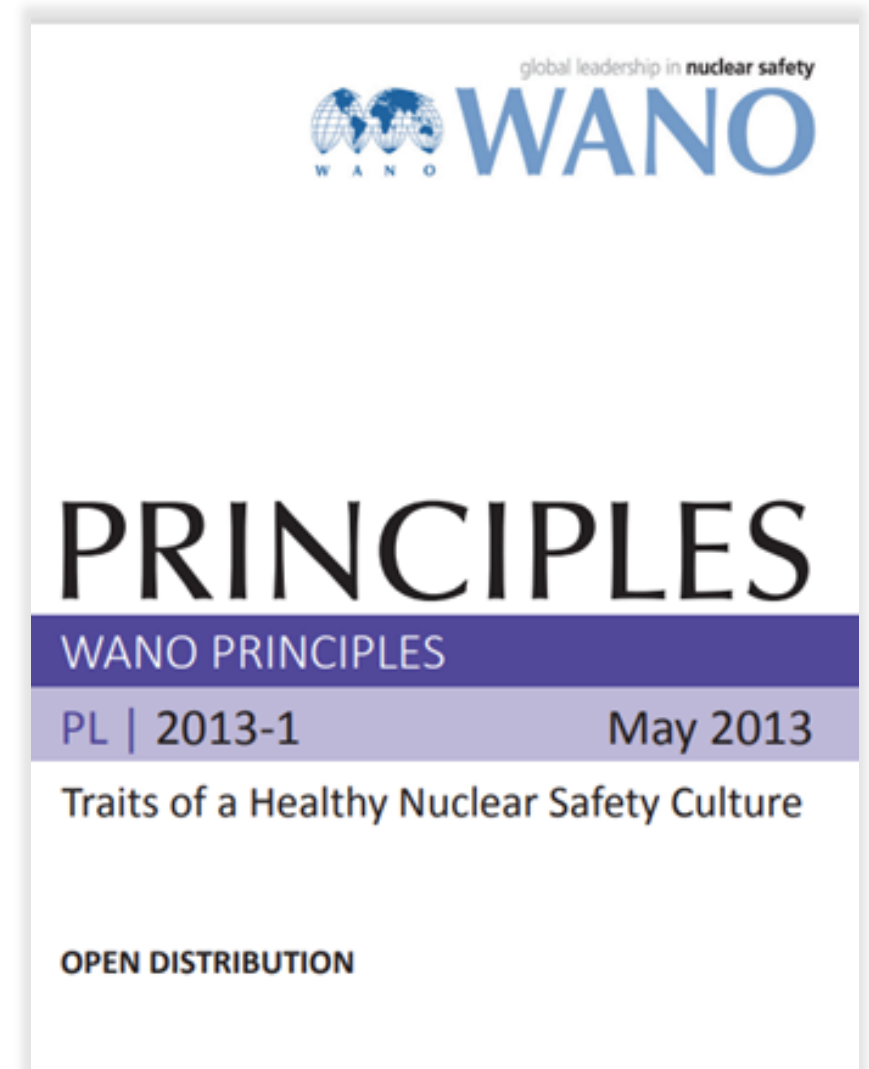


6. Współpraca PEJ z organizacjami międzynarodowymi w zakresie Kultury Bezpieczeństwa.



WANO - World Association of Nuclear Operators - Światowe Stowarzyszenie Operatorów Jądrowych.

WANOCOMMS to globalna sieć ekspertów, którzy współpracują w celu wymiany doświadczeń w obszarze bezpieczeństwa i niezawodności technologii jądrowej. Obecnie do organizacji należy 125 członków z 30 krajów. Uczestnictwo w WANO to współpraca z najlepszymi w branży, a co za tym idzie dostęp do wdrażania najlepszych praktyk.



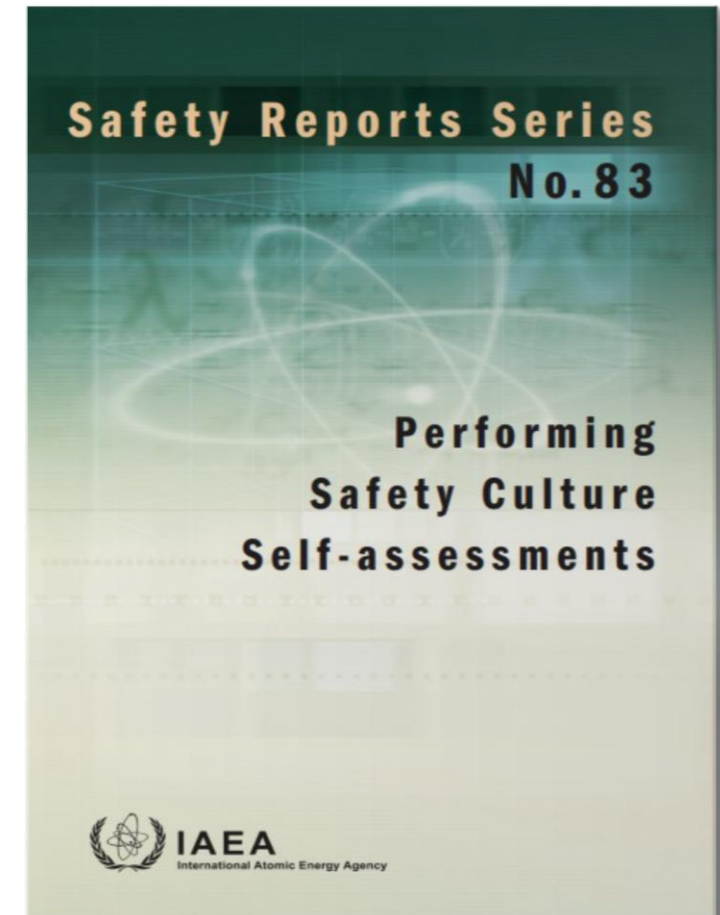
7. Samoocena Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego

- Samoocenę dojrzałości **Kultury Bezpieczeństwa** przeprowadza się w celu oceny świadomości o bezpieczeństwie i jakości pracy oraz wskazania mocnych i słabych stron organizacji.
- Przeprowadzając samoocenę, organizacja zyskuje informację na temat wiedzy i świadomości kultury organizacji.
- Na podstawie otrzymanych wyników przygotowuje się **Plan Rozwoju Kultury Bezpieczeństwa**, tak aby kultywować mocne strony organizacji i polepszać słabe.

Dla sprawnego i poprawnego przeprowadzenia samooceny kluczowe jest zaangażowanie całego Personelu na wszystkich szczeblach organizacyjnych.

Narzędzia Samooceny:

- **Ankieta**
- **Przegląd dokumentacji**
- **Wywiady**
- **Grupy fokusowe**
- **Obserwacja**



8. Safety Message – 5 min refleksji na temat bezpieczeństwa.

- Komunikaty, które pomagają porozmawiać o bezpieczeństwie na początku każdego spotkania w PEJ.
- Mają one na celu zwiększenie świadomości pracowników i krótką refleksję na temat **Kultury Bezpieczeństwa**, które pomagają wypracować dojrzałe środowisko pracy, w którym bezpieczeństwo i jakość pracy są najważniejsze.

39th Safety Message

**QUESTIONING ATTITUDE (POSTAWA KWESTIONUJĄCA)**

Pytanie

3

Question

- **ROZPOZNAWANIE WYJĄTKOWYCH RYZYK**
Jak określanie bezpieczeństwa jako priorytetu pozwala rozpoznać ryzyko podczas wykonywania zadań i w procesie podejmowania decyzji?
- **RECOGNIZE UNIQUE RISKS**
How does making safety a priority recognise risk in the execution of tasks and in the decision-making process?

30 September – 4 October 2024

Informacje Wewnętrzne do wykorzystania podczas każdej prezentacji

pej.pl

80st Safety Message

5 MINUTES FOR SAFETY

21-25.07.2025

POLSKIE ELEKTROWNIE JĄDROWE

Kwestionuj!

Postawa kwestionująca to stan, w którym pracownicy są **świadomi** wyjątkowego charakteru **ryzyk** związanych z technologią jądrową, **rozumieją** możliwość pomyłek i nieprzewidzianych problemów, jednocześnie **planują**, by nie wystąpiły one w przyszłości i **zasięgają porady** w przypadku braku pewności.

Postawa kwestionująca to **unikanie myślenia**, że „wszystko już zrobiliśmy dobrze”.

Postawa kwestionująca obecna w kulturze organizacyjnej już na etapie przygotowań do budowy elektrowni jądrowej ma kluczowe znaczenie dla jej długofalowego bezpieczeństwa!

1



Źródło www.declassification.blogs.archives.gov

Safety Culture Team

9. Zespół Ambasadorów Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego.

Ambasador Kultury Bezpieczeństwa

Pracownik Spółki, który poza swoimi obowiązkami służbowymi jest zaangażowany w budowanie i promowanie kultury bezpieczeństwa, wspierając Zespół Kultury Bezpieczeństwa.

Ambasadorzy zbierają i przekazują informacje zwrotne z całej organizacji – różnych działów, pionów oraz promują wszystkie działania zaplanowane przez Zespół Kultury Bezpieczeństwa.



10. Dyskusja + Q&A



11. Przydatne linki dla poszerzenie wiedzy nt. Kultury Bezpieczeństwa Jądrowego

IAEA

- [Performing Safety Culture Self-assessments | IAEA](#)
- [Safety Culture in Pre-operational Phases of Nuclear Power Plant Projects | IAEA](#)

WANO

- [Safety Culture Principles](#)

INPO

- [Principles for Strong Nuclear Safety Culture](#)

ASME

- [Safety Culture Approach](#)

NEA

- [Safety Culture](#)

Państwa opinia jest dla nas ważna!



Dziękujemy za uwagę!
Safety First!